

Neklauskite prasmės: Wittgensteinas ir religijos kalba

Santrauka

Šiame straipsnyje pratęsimi religijos kalbos, kaip filosofijos ir teologijos komunikacijos priemonės, tyrinėjimai. Jie buvo pradėti ankstesniame straipsnyje apie filosofijos ir kultūros diskursą posekuliariame laikmetyje. Ludwigo Wittgensteino kūryba nagrinėjama trimis aspektais: filosofiniu, teologiniu ir kalbiniu. Wittgensteinas ieško atsakymo į klausimą, kaip šiandien kalbėti apie Dievą, kai filosofų ir teologų nuomonės išsiskiria apie esmines apibrėžtis – tikėjimą, sekuliarizaciją, religinę toleranciją ir pliuralizmą. Wittgensteino filosofinis palikimas, suprantama, kelia

iššūkius filosofiniam teologiniam mąstymui, o taip pat meno, religijos, mokslo ir kultūros teorijai. Wittgensteino manymu, bet kokioje žmogaus veikloje „praktika suteikia žodžiams prasmę“. Jo pagrindinė idėja, kad kalba siekiama sudaryti tikrovės žemėlapi, buvo papildyta radikalia išvada, kad kiekviena sentencija, kurios neįmanoma patikrinti, yra beprasmė ir įkūnyta kalbos-žaidimo teorijoje, kuri apima įvairius religinius praktikų tipus. Straipsnyje tik prabėgomis paliečiamas klausimas apie jo asmeninį požiūrį į religiją ir konfesinę priklausomybę.

Esminiai žodžiai: Bartas, tikėjimas, Dievo slėpinys, kalbos žaidimas, privati kalba, religinė kalba, Wittgensteinas.